

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/147/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3614201506
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3614201506.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Škultétyovej a sudcov JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Olgy Lichnerovej v spore žalobcu P., zastúpeného O. proti žalovaným 1) T., 2) Q., 3) K., 4) J., žalovaní 2) až 4) zastúpení S., o zaplatenie 4.000 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaných 2) až 4) proti uzneseniu Okresného súdu Partizánske zo dňa 05. apríla 2018, č.k. 5C/231/2015-226, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku o náhrade trov konania vo vzťahu k žalovaným 2), 3), 4) m a n í tak, že žalovaní 2), 3), 4) majú voči žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v celom rozsahu.

Žalovaní 2), 3), 4) m a j ú voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie výrokom I. zastavil konanie a výrokom II. nepriznal žalovaným 1) až 4) náhradu trov konania. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobou, doručenou súdu dňa 19.03.2014, sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovaným 1), 2) spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 4.000 Eur s prísl. na tom skutkovom základe, že dňa 29.07.2005 uzatvoril žalovaný 1) ako dlžník so I. ako veriteľom Zmluvu o splátkovom úvere, na základe ktorej mu právny predchodca žalobcu poskytol úver vo výške 9.958,18 Eur, ktorý sa žalovaný 1) zaviazal splácať po 132,78 Eur mesačne (4.000,- Sk) pri konečnej splatnosti úveru 20.02.2015 k 20. dňu v mesiaci, pričom bola dohodnutá zmluvne úroková sadzba vo výške 9,10 % ročne. Pohľadávka bola postúpená na žalobcu zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 21.10.2010. Žalobca sa domáhal zaplatenia len časti nároku vo výške 4.000 Eur s príslušenstvom, lebo časť pohľadávky bola riadne zaplatená žalovaným 1). Pôvodný žalovaný 2) S. D. bol ručiteľom záväzku na základe Dohody o ručení zo dňa 29.07.2005, teda ručil, že ak žalovaný 1) záväzok nezaplatí, zaplatí ho on. V priebehu konania žalovaný 2) - ručiteľ zomrel a na jeho miesto vstúpili do konania jeho dedičia, a to žalovaní 2), 3), 4). Žalobca v priebehu konania vzal žalobu v celom rozsahu späť a žiadal konanie zastaviť podaním zo dňa 30.11.2017 z dôvodu, že došlo k mimosúdnej dohode medzi žalobcom a žalovaným 1) ako dlžníkom o úhrade dlžnej sumy, žalovaní 2) až 4) ako právni nástupcovia ručiteľa záväzku s mimosúdnou dohodou nesúhlasili. Žalovaní 1) až 4) so späťvzatím žaloby súhlasili. Z tohto dôvodu súd prvej inštancie konanie podľa § 145 ods. 1 CSP zastavil. O trovách konania rozhodol podľa § 256 ods. 1, § 257 CSP tak, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, a to skutočnosť, že žalobca síce procesne zaviniel zastavenie konania, keď zoberal žalobu späť, ale skutočným dôvodom späťvzatia žaloby bolo uznanie nároku žalovaným 1) ako dlžníkom a uzavretie mimosúdnej dohody so žalobcom, trovy konania žalobca výslovne nežiadal. V konaní si uplatnili trovy konania len žalovaní 2) až 4) ako právni nástupcovia ručiteľa (pôvodne žalovaný 2) v priebehu konania zomrel). Súd prvej inštancie im však náhradu trov konania nepriznal z dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré videl v tom, že síce žalobca zoberal žalobu späť, a teda procesne zaviniel zastavenie konania, ale skutočným dôvodom späťvzatia žaloby bola mimosúdna dohoda medzi

žalobcom a dlžníkom, teda žalovaným 1), ktorý uznal nárok s tým, že pohľadávka žalobcu bola riadne uspokojená a nárok, ktorého sa žalobca v konaní domáhal, bol uspokojený žalovaným 1) ako dlžníkom.

2. Proti výroku II. (o trovách konania) tohto uznesenia v zákonom stanovenej lehote podali odvolanie žalovaní 2) až 4) a domáhali sa, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania zmenil tak, že žalobcovi uloží povinnosť nahradiť im trovy konania v rozsahu 100 %. Uviedli, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, a že uznesenie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázali na skutočnosť, že k zastaveniu konania došlo v dôsledku späťvzatia žaloby po tom, ako v priebehu konania uzatvorili žalobca a žalovaný 1) (ako hlavný dlžník) mimosúdnu dohodu. Zdôraznili, že účastníkmi tejto mimosúdnej dohody nie sú, a preto sa im javí prekvapujúce odôvodnenie uznesenia, podľa ktorého im súd nepriznal nárok na náhradu trov konania z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Vyslovili názor, že v danej veci je potrebné rozlišovať dôvody, ktoré viedli súd k zastaveniu konania, a to voči žalovanému 1) a osobitne žalovaným 2) až 4). Je výlučne na zodpovednosti žalobcu, akým spôsobom na počiatku sporu uplatnil právo na súdnu ochranu svojho hmotného práva a koho označil v žalobe na žalovanej strane. Žalobcovi nič nebránilo, aby vo svojej žalobe o zaplatenie, na základe ktorej bol vedený spor, označil výlučne žalovaného 1) bez toho, aby boli stranami sporu aj žalovaní 2) až 4), resp. ich právny predchodca. Možno sa logicky domnievať, že aj bez ich účasti v tomto konaní by žalovaný 1) pristúpil k uzatvoreniu mimosúdnej dohody so žalobcom. Konanie voči nim sa ani nemuselo viesť. Ak sa však žalobca „poistil“ na počiatku sporu tým, že v žalobe označil viac subjektov na žalovanej strane, ako bolo nevyhnutné, je výlučne na jeho zodpovednosti, aby znášal trovy, ktoré takto jeho vinou vznikli nadbytočne. Z týchto dôvodov považovali za obzvlášť nespravodlivé, ak im nebol priznaný nárok na náhradu trov konania.

3. Žalobca, ani žalovaný 1), sa k odvolaniu, ktoré im bolo doručené, písomne nevyjadrili.

4. Krajský súd v Trenčíne preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutom výroku o trovách konania vo vzťahu k žalovaným 2), 3), 4) zmeniť podľa § 388 CSP.

5. Výrok uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým bolo konanie zastavené (výrok I.) a výrok o trovách konania vo vzťahu k žalovanému 1) (časť výroku II.) neboli odvolaním strán sporu spochybnené, v tomto rozsahu (výrok I. a časti výroku II.) uznesenie súdu prvej inštancie nadobudlo právoplatnosť a odvolací súd sa ho v tejto časti nedotýkal.

6. V predmetnej veci sa žalobca domáhal voči žalovaným 1) až 4) (pôvodne žalovaný 2) - ručiteľ v priebehu konania zomrel a súd prvej inštancie konal s jeho dedičmi ako žalovanými 2/ až 4/) zaplatenia spoločne a nerozdielne sumy 4.000 Eur s prísl. titulom plnenia zo Zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 29.07.2005, uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom - I. a žalovaným 1) ako dlžníkom, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému 1) úver vo výške 9.958,18 Eur, ktorý sa žalovaný 1) zaviazal splácať po 132,78 Eur mesačne k 20. dňu v mesiaci pri konečnej splatnosti úveru dňa 20.02.2015, pričom bola dohodnutá úroková sadza vo výške 9,10 % ročne. Pohľadávka bola postúpená na žalobcu zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 21.10.2010. Žalobca sa domáhal zaplatenia len časti nároku vo výške 4.000 Eur s príslušenstvom, lebo časť pohľadávky bola riadne zaplatená žalovaným 1) ako dlžníkom. Pôvodne žalovaný 2) - S. D. bol ručiteľom záväzku žalovaného 1) na základe Dohody o ručení zo dňa 29.07.2015, uzavretej so I. ako veriteľom, v ktorej sa zaviazal, že uspokojí pohľadávky veriteľa vyplývajúce zo Zmluvy o splátkovom úvere, uzavretej medzi žalovaným 1) a I. dňa 29.07.2005 v prípade, ak dlžník - žalovaný 1) neuhradí svoj dlh riadne a včas, a to na výzvu veriteľa v lehote ním určenej. Žalovaný 2) ako ručiteľ zomrel v priebehu konania. Súd prvej inštancie dňa 10.03.2017 uznesením, č.k. 5C/231/2015-147 vyslovil, že v konaní pokračuje s dedičmi pôvodne žalovaného 2), ktorí v konaní budú vystupovať v postavení žalovaných 2), 3), 4). Žalobca v priebehu konania vzal žalobu v celom rozsahu späť a žiadal konanie zastaviť podaním zo dňa 30.11.2017, pričom dôvodom späťvzatia žaloby bola mimosúdna dohoda medzi žalobcom a žalovaným 1) ako dlžníkom o úhrade dlžnej sumy, ktorý do zápisnice súdu na pojednávaní konanom dňa 19.10.2017 deklaroval ochotu uzavrieť mimosúdnu dohodu so žalobcom. Žalovaní 2) až 4) ako právni nástupcovia ručiteľa záväzku s mimosúdnou dohodou nesúhlasili. Žalovaní 1) až 4) so späťvzatím žaloby súhlasili.

7. Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že v danom prípade medzi žalovaným 1) a žalovanými 2) až 4) nebolo dané nerozlučné procesné spoločenstvo (§ 77 CSP), ale ide o samostatné spoločenstvo, v ktorom ide o samostatné práva a povinnosti, každý koná sám za seba a súd rozhoduje o každom nároku a povinnosti samostatne (§ 76 CSP), nakoľko hmotné právo umožňuje, aby v tejto veci bol predmet konania prejednávaný samostatne proti každému spoločníkovi, t. j. samostatne voči dlžníkovi, ako i samostatne proti ručiteľovi, resp. jeho právnym nástupcom. Žalovaný 1) ako dlžník a žalovaní 2) až 4) ako právni nástupcovia ručiteľa z procesného hľadiska, a to i vo vzťahu k trovám konania, tvoria samostatné spoločenstvo.

8. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

9. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

10. V civilnom sporovom konaní sa povinnosť náhrady trov konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu, pokiaľ súd vo veci vydá meritórne rozhodnutie. Pokiaľ došlo ku skončeniu konania bez meritórneho rozhodnutia, čo je i prípad danej veci, uplatňuje sa pri rozhodovaní o náhrade trov konania zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie, vyjadrená v citovanom ustanovení § 256 ods. 1 CSP. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada trov konania, ktoré by pri jeho riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zavinil. Procesné zavinenie sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska, nakoľko zásada zodpovednosti za zavinenie je inštitútom procesného práva, a preto rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti sú tie, ktoré vznikli po začatí súdneho konania. Pokiaľ jedna z procesných strán zaviní, že konanie muselo byť zastavené, pričom o veci nemohlo byť vydané meritórne rozhodnutie, a tým zistené, či bola žaloba podaná dôvodne, vzniká jej zásadne povinnosť nahradiť druhej procesnej strane trovy konania. Pojem procesného zavinenia je pritom nevyhnutné vykladať komplexne a extenzívne, v dôsledku čoho je napríklad za osobu, ktorá zastavenie konania zavinila, považovaný aj žalovaný, ktorý svoj dlh splnil po začatí sporu a vyvolal tým u žalobcu nevyhnutnosť späťvzatia dôvodne podanej žaloby. Pokiaľ sporovej strane možno pričítať procesné zavinenie trov konania, ktoré by inak neboli vznikli, súd prizná ich náhradu protistrane.

11. V preskúmvanej veci žalobca vzal žalobu späť z dôvodu, že so žalovaným 1) bola uzatvorená mimosúdna dohoda o uznaní dlhu a postupnom splatení. Pokiaľ žalovaný 1), ani žalovaní 2) až 4) toto tvrdenie žalobcu nepopreli, mal odvolací súd za to, že toto tvrdenie je medzi stranami sporu nesporné. Z obsahu spisu však vyplýva, že žalovaní 2) až 4) ako právni nástupcovia ručiteľa s mimosúdnou dohodou výslovne nesúhlasili (č.l. 181 spisu), takúto dohodu so žalobcom neuzavreli, nezaviazali sa žalobou uplatnenú pohľadávku žalobcovi zaplatiť, nesplnili po začatí konania to, čoho sa žalobca voči nim domáhal podanou žalobou, a preto možno uzavrieť, že vo vzťahu k žalovaným 2) až 4) procesne zavinil zastavenie konania žalobca. Preto podľa § 256 ods. 1 CSP majú žalovaní 2) až 4) voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

12. Pokiaľ súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí aplikoval ust. § 257 CSP, podľa ktorého výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré videl v tej skutočnosti, že k späťvzatiu žaloby a následnému zastaveniu konania došlo z dôvodu uzavretia mimosúdnej dohody medzi žalobcom a žalovaným 1), odvolací súd sa s jeho záverom nestotožnil.

13. Ustanovenie § 257 CSP predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok vyjadrenú v ustanovení § 255 a zásady zodpovednosti za zavinenie vyjadrenú v § 256 ods. 1 CSP. Pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa citovaného zákonného ustanovenia sa vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok - dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti, ktoré zákon bližšie nešpecifikuje. Pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa súd prihliada na majetkové, sociálne, osobné, zárobové a iné pomery strán sporu (nielen tej strany, ktorú by podľa všeobecných ustanovení zaťažovala povinnosť nahradiť trovy konania, ale aj tej strany, ktorej majetková sféra by bola výnimočným nepriznaním náhrady trov dotknutá) a všima si i okolnosti, ktoré viedli strany k uplatneniu nároku na súde a ich postoj v konaní. Toto ustanovenie má slúžiť na odstránenie neprimeranej tvrdosti

zákona, teda na dosiahnutie spravodlivosti pre strany sporu, pokiaľ ide o vedenie súdneho konania a jeho výsledok.

14. Odvolací súd samotnú skutočnosť, že medzi žalobcom a žalovaným 1) ako dlžníkom bola uzatvorená mimosúdna dohoda o uznaní dlhu a jeho postupnom splatení (skutočnosť, že dlh bol zaplatený, nebola preukázaná a ani tvrdená), ku ktorej žalovaní 2) až 4) výslovne nepristúpili, nepovažoval za dôvod, pre ktorý by mal aplikovať uvedené výnimočné ustanovenie civilného sporového konania. V danej veci nejde o nerozlučné spoločenstvo žalovaného 1) a žalovaných 2) až 4), ale o samostatné procesné spoločenstvo, v ktorom ide o samostatné práva a povinnosti, každý koná za seba, súd rozhoduje o každom nároku a povinnosti samostatne. Odvolací súd nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ani výnimočné okolnosti, ktoré by odôvodňovali nepriznanie nároku na náhradu trov konania žalovaným 2) až 4) vo vzťahu k žalobcovi, ktorý vo vzťahu k odvolateľom zavinil zastavenie konania.

15. Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý výrok uznesenia súdu prvej inštancie o trovách konania vo vzťahu k žalovaným 2) až 4) zmenil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

16. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP tak, že žalovaným 2) až 4), ktorí boli v odvolacom konaní úspešní, priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

17. Toto rozhodnutie bolo senátom krajského súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).